

گزارش سالانه اقتصادی ۲۰۱۰
کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی
(OIC)

ترجمه: بابک پرتو

www.ketab.ir

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام
(ISC)

سرشناسه	: پرتو، بابک، ۱۳۳۲ - گردآورنده، مترجم
عنوان و نام پدیدآور	: گزارش سالانه اقتصادی ۲۰۱۰ کشورهای کنفرانس اسلامی (OIC) / گردآورنده و مترجم بابک پرتو.
مشخصات نشر	: شیراز: نوید شیراز، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۲ ص: جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۲-۰۹۲-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: کشورهای اسلامی -- اوضاع اقتصادی -- آمار
موضوع	: کشورهای اسلامی -- اوضاع اقتصادی
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۰ ۵۴۰۳۴/پ۴۹۹/HC
رده بندی دیویی	: ۳۳۰.۹۱۷۶۷۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۳۸۷۲۳۳

گزارش سالانه اقتصادی ۲۰۱۰

کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی (OIC)

ترجمه: بابک پرتو

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

وب سایت: www.isc.gov.ir - پست الکترونیکی: info@isc.gov.ir

طرح جلد و صفحه آرائی: کریم فلاح □ لیتوگرافی و چاپ: واصف □ شیراز: ۱۰۰ جلد

چاپ اول: ۱۳۹۰ □ حق چاپ محفوظ

ناشر: انتشارات نوید شیراز

دفتر شیراز- تلفن ۶۲-۲۲۲۶۶۶۱ نمابر ۲۲۲۹۶۷۶-۰۷۱۱ □ ص.پ: ۷۱۳۶۵/۶۶۶

دفتر تهران - تلفن ۵۹۴۵-۸۸۹۰ نمابر ۲۱-۸۸۹۲۱۵۲۲

پست الکترونیکی: info@Navideshiraz.com

وب سایت: www.navideshiraz.com

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۲-۰۹۲-۹ ISBN: 978-600-192-092-9

۲۵۰۰ تومان

بنام خدا

با توجه به لزوم ارتقای نقش جمهوری اسلامی ایران در تولید و گسترش علم در جهان اسلام و نظر به بیانات حکیمانه مقام معظم رهبری مبنی بر ایجاد پایگاه استنادی علوم جهان اسلام و پیرو مصوبه نهمین مجمع عمومی وزرای آموزش و پرورش کشورهای اسلامی در سال ۱۳۸۶ (۲۰۰۷ میلادی) در رباط پایتخت مراکش و نیز عطف به مصوبه چهارمین نشست وزرای آموزش عالی کشورهای اسلامی در سال ۱۳۸۷ (۲۰۰۸ میلادی) در باکو، پایتخت جمهوری آذربایجان و مصوبه جلسه ۶۲۳ مورخ ۱۳۸۷/۲/۱۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی و نیز طبق قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸)، پایگاه استنادی علوم جهان اسلام به عنوان پایگاهی استنادی مستقل و خاص دانشمندان جهان اسلام و مراکز اسلامی و مرتبط با سایر پایگاه‌های استنادی علمی جهان و تعامل سازنده با آنها توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بیان‌گنای گردید.

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) از طریق تحلیل استنادی و سنجش عملکرد پژوهشی مؤلفه‌هایی مانند دانشگاه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای تحقیقاتی، دانشمندان و پژوهشگران، نشریات علمی و رشته‌های موضوعی را در ایران و سایر کشورهای اسلامی ارزیابی و رتبه‌بندی می‌کند.

کتاب «گزارش سالانه اقتصادی ۲۰۱۰ کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی (OIC)» که سی‌ودومین اثر پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) است، حاصل کار مرکز تحقیقات آمار، اقتصادی و اجتماعی و آموزشی کشورهای اسلامی (SESRIC) و ترجمه جناب آقای بابک پرتو است که تقدیم جامعه علمی دانشگاهی ایران می‌شود.

امید است اقداماتی از این قبیل موجبات رضایت هرچه بیشتر جامعه علمی و فنی ایران و سایر کشورهای اسلامی را فراهم آورده و در راستای هدف ما که نشر و اشاعه اطلاعات علمی و فنی است موثر واقع گردد.

پروفسور جعفر مهراد

رئیس مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری

و سرپرست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

شورای علمی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

- پروفیسور جعفر مہرادی (رئیس شورا)
- علی گزنی (سرپرست معاونت پژوهشی و فناوری و دبیر شورا)
- دکتر ہاجر ستودہ
- دکتر فریدہ عصارہ
- دکتر حمید علیزادہ
- دکتر محمدرضا قانع

فهرست مندرجات

پیشگفتار.....	ز
۱. مقدمه.....	۱
۲. توسعه‌های اخیر در اقتصاد جهانی.....	۴
۳. توسعه‌های اخیر در کشورهای OIC.....	۲۰
۳,۱ مقدمه.....	۲۱
۳,۲ ساختار اقتصادی.....	۲۲
۳,۳ تولید و رشد.....	۲۴
۳,۴ تورم.....	۳۱
۳,۵ تجارت خارجی و تراز پرداخت‌ها.....	۳۲
۳,۵,۱ صادرات و واردات کالا.....	۳۲
۳,۵,۲ تجارت کالا بین کشورهای OIC.....	۳۷
۳,۵,۳ تراز تجاری، وضعیت حساب جاری و ذخایر.....	۳۹
۳,۵,۴ دیون خارجی.....	۴۲
۳,۵,۵ سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی.....	۴۴
۴. توسعه کشاورزی در کشورهای OIC: چالش‌ها و فرصت‌ها برای تعاون.....	۴۷
۴,۱ معرفی.....	۴۷
۴,۲ جمعیت کشاورزی و استفاده از زمین در کشاورزی.....	۴۸
۴,۳ منابع آبی و بهره‌گیری از آنها در کشاورزی.....	۵۲
۴,۴ بازدهی و تولید کشاورزی.....	۶۲
۴,۵ مبادله محصولات کشاورزی.....	۷۰
۴,۶ تشویق سرمایه‌گذاری بین کشورهای OIC در بخش کشاورزی.....	۷۵
۵. نتیجه‌گیری و پیشنهادهایی برای اتخاذ خط مشی.....	۷۸

۸۶	ارجاعات.....
۸۷	ضمایم آماری.....
۸۸	جدول A.1: توسعه‌های عمده اخیر در اقتصاد جهانی.....
۸۹	جدول A.2: جمعیت کل (میلیون).....
۹۰	جدول A.3: GDP بر حسب قیمت‌های جاری (میلیارد دلار آمریکا).....
۹۱	جدول A.4: GDP سرانه (دلار آمریکا با قیمت‌های جاری).....
۹۲	جدول A.5: ساختار تولید (ستاده) (ارزش افزوده بر حسب فعالیت اقتصادی در صد).....
۹۳	جدول A.6: نرخ‌های رشد GDP واقعی (درصد).....
۹۴	جدول A.7: GDP سرانه واقعی، نرخ رشد سالانه (درصد).....
۹۵	جدول A.8: نرخ تورم درصد تغییرات سالانه در قیمت‌های مصرف کننده.....
۹۶	جدول A.9: کل صادرات کالا (قوب، میلیون دلار آمریکا).....
۹۷	جدول A.10: کل صادرات کالا (سیف، میلیون دلار آمریکا).....
۹۸	جدول A.11: تراز حساب جاری (میلیارد دلار آمریکا).....
۹۹	جدول A.12: کل ذخایر طلا (پایان دوره، میلیون دلار آمریکا).....
۱۰۰	جدول A.13: کل دیون خارجی (میلیون دلار آمریکا).....
۱۰۱	جدول A.14: گردش سرمایه گذاری خارجی خالص (میلیون دلار آمریکا).....

فهرست جدول‌ها

جدول ۴,۱: بهره‌گیری از زمین در کشاورزی، ۲۰۰۷.....	۵۰
جدول ۴,۲: شاخص‌های منابع آب، ۲۰۰۷.....	۵۳
جدول ۴,۳: استخراج آب و بهره‌گیری از آب در کشاورزی، ۲۰۰۷.....	۵۷
جدول ۴,۴: فنون آبیاری و سطوح آماده برای آبیاری، ۲۰۰۷.....	۵۹
جدول ۴,۵: کشورهای OIC بین ۲۰ تولیدکننده جهانی کالاهای عمده کشاورزی، ۲۰۰۷.....	۶۹

فهرست تصاویر

- شکل ۲،۱: رشد تولید واقعی جهانی و حجم تجارت (درصد)..... ۴
- شکل ۲،۲: حجم صادرات کالاها و خدمات (درصد تغییرات سالانه)..... ۶
- شکل ۲،۳: نرخ رشد GDP واقعی (درصد)..... ۸
- شکل ۲،۴: توزیع کشورها بر حسب رشد GDP واقعی سرانه..... ۹
- شکل ۲،۵: قیمت های تجارت جهانی بر حسب دلار آمریکا (۱۰۰=۲۰۰۴)..... ۱۱
- شکل ۲،۶: نرخ های تورم (درصد)..... ۱۲
- شکل ۲،۷: نرخ های بیکاری (درصد)..... ۱۴
- شکل ۲،۸: تراز حساب جاری (درصد GDP)..... ۱۶
- شکل ۲،۹: تراز حساب جاری و عدم توازن جهانی (بر حسب میلیارد دلار آمریکا)..... ۱۸
- شکل ۳،۱: سهم کشورهای OIC در جمعیت جهانی، تولید و صادرات، ۲۰۰۹ (٪)..... ۲۱
- شکل ۳،۲: ارزش افزوده بر حسب فعالیت اقتصادی (٪ GDP)..... ۲۳
- شکل ۳،۳: جمعیت و محصول ناخالص داخلی (GDP)، ۲۰۰۹..... ۲۶
- شکل ۳،۴: ۱۰ کشور برتر OIC بر حسب محصول ناخالص داخلی، ۲۰۰۹..... ۲۸
- شکل ۳،۵: رشد GDP (درصد تغییرات سالانه، به قیمت های ثابت)..... ۲۹
- شکل ۳،۶: ۱۰ اقتصاد برتر OIC بر حسب رشد واقعی، ۲۰۰۹..... ۳۰
- شکل ۳،۷: رشد GDP سرانه (درصد تغییرات سالانه، به قیمت های جاری)..... ۳۲
- شکل ۳،۸: تورم متوسط سالانه (قیمت های مصرف کننده)..... ۳۲
- شکل ۳،۹: صادرات کالا..... ۳۳
- شکل ۳،۱۰: صادرات کالا: (درصد تغییرات سالانه، به قیمت های جاری)..... ۳۳
- شکل ۳،۱۱: ۱۰ کشور برتر صادر کننده OIC، ۲۰۰۹..... ۳۴
- شکل ۳،۱۲: واردات کالا..... ۳۵
- شکل ۳،۱۳: واردات کالا (درصد تغییرات سالانه، به قیمت های جاری)..... ۳۶
- شکل ۳،۱۴: ۱۰ کشور برتر وارد کننده OIC، ۲۰۰۹..... ۳۷
- شکل ۳،۱۵: تجارت کالا بین کشورهای OIC..... ۳۸

- شکل ۳،۱۶: ۱۰ کشور برتر OIC بر حسب صادرات بین OIC..... ۳۸
- شکل ۳،۱۷: تراز تجاری (میلیارد دلار آمریکا)..... ۳۹
- شکل ۳،۱۸: تراز حساب جاری (میلیارد دلار آمریکا)..... ۴۰
- شکل ۳،۱۹: درآمد کل منهای طلا (هزار میلیارد دلار آمریکا)..... ۴۱
- شکل ۳،۲۰: ۱۰ کشور برتر OIC بر حسب ذخایر کل، ۲۰۰۹..... ۴۲
- شکل ۳،۲۱: کل استقراض خارجی..... ۴۳
- شکل ۳،۲۲: کشورهای بالاتر مقروض OIC در ۲۰۰۸..... ۴۴
- شکل ۳،۲۳: گردش سرمایه گذاری خالص مستقیم خارجی..... ۴۵
- شکل ۳،۲۴: ۱۰ کشور برتر OIC بر حسب جذب FDI در ۲۰۰۸..... ۴۶
- شکل ۴،۱: جمعیت روستایی و کشاورزی، ۲۰۰۸ (% کل)..... ۴۸
- شکل ۴،۲: جمعیت کشاورزی، ۲۰۰۸ (% کل)..... ۴۹
- شکل ۴،۳: ساختار مساحت زمین های کشاورزی (% کل)، ۲۰۰۷..... ۵۱
- شکل ۴،۴: سرانه TRWR (۱۰۰۰ متر مکعب در سال): کشورهای برتر OIC..... ۵۴
- شکل ۴،۵: سرانه TRWR (متر مکعب در سال): کشورهای OIC که از فشارهای آبی رنج می برند..... ۵۵
- شکل ۴،۶: نسبت وابستگی آب، ۲۰۰۷ (%)..... ۵۶
- شکل ۴،۷: برداشت آب کشاورزی (کیلومتر مکعب در سال): کشورهای برتر OIC..... ۵۸
- شکل ۴،۸: مساحت آماده برای آبیاری (۱۰۰۰ هکتار)..... ۶۰
- شکل ۴،۹: مساحت آبیاری بر حسب درصد مساحت کشاورزی (کشورهای OIC با بیش از ۳۰٪)..... ۶۱
- شکل ۴،۱۰: فنون آبیاری، ۲۰۰۷ (% کل ناحیه آماده برای آبیاری)..... ۶۲
- شکل ۴،۱۱: شاخص تولید کشاورزی (سال پایه ۱۹۹۹-۲۰۰۱)..... ۶۳
- شکل ۴،۱۲: تولید کشاورزی (۲۰۰۸-۲۰۰)..... ۶۴
- شکل ۴،۱۳: تولید کشاورزی: ۱۰ کشور برتر OIC (۲۰۰۸، میلیون تن)..... ۶۵
- شکل ۴،۱۴: سرانه تولید کشاورزی (کیلوگرم)..... ۶۵
- شکل ۴،۱۵: بازدهی کشاورزی، ۲۰۰۸-۲۰۰۰..... ۶۷

- شکل ۴،۱۶: کود و استفاده از تراکتور ۶۷
- شکل ۴،۱۷: صادرات محصولات کشاورزی ۷۰
- شکل ۴،۱۸: صادرات محصولات کشاورزی: ۱۰ کشور برتر OIC (۲۰۰۷، میلیون تن) ۷۱
- شکل ۴،۱۹: واردات محصولات کشاورزی (۲۰۰۰-۲۰۰۷) ۷۱
- شکل ۴،۲۰: واردات محصولات کشاورزی: ۱۰ کشور برتر OIC (۲۰۰۷، میلیون تن) ۷۳
- شکل ۴،۲۱: تراز تجاری محصولات کشاورزی (۲۰۰۰-۲۰۰۷، بیلیون دلار آمریکا) ۷۴
- شکل ۴،۲۲: کشورهای OIC با ظرفیت بالا برای سرمایه گذاری بین کشورهای OIC
در بخش کشاورزی ۷۶

پیشگفتار

مرکز آموزشی و پژوهشی آماری، اقتصادی و اجتماعی کشورهای اسلامی^۱ (SESRIC) گزارش سالانه اقتصادی کشورهای OIC^۲ را از سال ۱۹۷۹ به عنوان سند زمینه‌ای اساسی شورای خارجی وزیران (CFM)^۳ امور اقتصادی تحت عنوان «اقتصاد جهانی و کشورهای اسلامی»^۴ تهیه می‌کند. مرکز مزبور این گزارش را به نشست سالانه کمیسیون اسلامی اقتصادی، فرهنگی و امور اجتماعی (ICECS) و کمیته دائم اقتصادی و همکاری تجاری (COMCEC) نیز عرضه می‌کند.

این «گزارش»^۵ موقعیت اقتصادی کشورهای عضو OIC را در دوره‌ی پنج سال اخیر که داده‌ها در دسترس بوده تحلیل می‌کند. «گزارش» توسعه‌های عمده اقتصادی اخیر را در کشورهای عضو OIC را بررسی می‌کند، و ارتباط بین این توسعه‌ها را با آنچه در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه و نیز اقتصاد جهانی به عنوان یک کل اتفاق افتاده است، مورد نظر قرار می‌دهد. این تحلیل معمولاً در پرتو توسعه‌های جهانی، منطقه‌ای و ملی با استفاده از داده‌های جاری کشورهای عضو OIC که از منابع ملی و بین‌المللی و پایگاه‌های اطلاعاتی مرکز جمع آوری شده است، انجام می‌شود.

گزارش سالانه‌ی اقتصادی سال ۲۰۱۰ کشورهای OIC^۶ زمانی انتشار می‌یابد که بسیاری از کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه هنوز از تأثیر بحران جهانی اقتصادی و مالی با کاهش رشد اقتصادی و نرخ بالای بیکاری رنج می‌برند. سازمان‌های توسعه بین‌المللی، منطقه‌ای و ملی هنوز برای محو تأثیرات مخرب رکود جهانی و به خصوص، کاهش بار بیکاری جوامع در حال مبارزه هستند. در این ارتباط، انتشار «گزارش» جاری، روند شاخص‌های عمده اقتصادی کشورهای OIC را در پرتو نرخ رشد اقتصاد جهانی، که در اوایل دهه‌ی اول ۲۰۰۰ شروع شد و تا سال ۲۰۰۷ ادامه پیدا کرد، و ناگهان در نتیجه بحران جهانی مالی به کاهش فعالیت اقتصادی در سال‌های ۲۰۰۸ و ۲۰۰۹ منجر شد، تحلیل

1. The Statistical, Economics and Social Research and Training Center for Islamic Countries (SESRIC)
2. Organization of Islamic Countries (OIC)
3. Council of Foreign Ministers (CFM)
4. World Economy and Islamic Countries
5. Report (Annual Economic Report on the OIC Countries 2010)
6. The Annual Economic Report on the OC Countries 2010

می‌کند. «گزارش» همچنین نمودهای اخیر تداوم خطر پذیری‌ها را در اقتصاد جهانی در سال ۲۰۱۰، که در نتیجه بحران جاری مالی جهانی پابرجا بوده، در نظر می‌گیرد. در این شماره، «گزارش» بخش ویژه‌ای را به تحلیل موقعیت جاری و محدودیت‌ها و چالش‌هایی که در برابر توسعه کشاورزی کشورهای عضو OIC وجود دارد، اختصاص می‌دهد. «گزارش» همچنین تعدادی از چالش‌های پیش روی کشورهای عضو OIC و تلاش آنها برای پیشرفت و توسعه بیشتر اقتصادی را برجسته می‌کند. در پرتو این چالش‌ها، «گزارش» مجموعه‌ای از توصیه‌ها را به عنوان رهنمودهایی برای تشویق تلاش‌های توسعه با نگرشی بر تضمین استانداردهای بالای زندگی برای جمعیت و سطوح بالاتر انسجام اقتصادی، پیشنهاد می‌کند.

دکتر ساواس آلی، مدیر عامل SESRIC

اقتصاد جهانی هنوز تحت تأثیر بحران جهانی اقتصادی و مالی است. گرچه در حال حاضر پیش بینی می‌شود که تولید جهانی با نرخ رشد تخمین زده شده ۴/۶ درصد علاوه بر سال ۲۰۱۰، تا سال ۲۰۱۱ نیز تداوم داشته باشد، نگرانی‌هایی برای چنین پوششی به خصوص در کشورهای در حال توسعه، که به سختی از این بحران آسیب دیدند وجود دارد. پیش بینی‌ها برای سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ نشان می‌دهد که کشورهای در حال توسعه نرخ رشد اقتصادی مثبتی داشته باشند. این امر مستلزم آن است که آنها تا حدی از بحران جاری خلاص شوند. همین طور، تخمین زده می‌شود که پس از ۳/۲ کاهش تولید در ۲۰۰۹، آنها به طور متوسط رشدی معادل ۲/۶ در ۲۰۱۰ و ۲/۴ درصد در ۲۰۱۱ داشته باشند. بعد از کاهش رشد ۴/۵ درصدی سال ۲۰۰۹، اطمینان بیشتری برای بهبودی تخمینی کشورهای در حال توسعه وجود دارد، زیرا تخمین زده می‌شود که آنها رشدی بالای ۶ درصد در دو سال آینده داشته باشند.

قبل از سال ۲۰۰۸، توسعه سریع در اقتصاد جهانی با افزایش زیاد قیمت‌های کالاهای همراه بود. قیمت نفت، به خصوص در ۲۰۰۷ افزایش یافت و در سال ۲۰۰۸ نیز این افزایش قیمت ادامه پیدا کرد و به سطح سه برابر قیمت‌های پنج سال قبل رسید. قیمت کالاهای ساخته شده و غیر نفتی، به خصوص مواد غذایی، نیز در سال ۲۰۰۸ افزایش ناگهانی یافت. مثلاً، قیمت مواد غذایی منجر به یک بحران جهانی غذا در ۲۰۰۸ شد، و قیمت‌های بسیاری از فراورده‌های کشاورزی به رکورد جدیدی دست یافت. با اینحال، قیمت‌های کالاهای خام و ساخته شده در نتیجه‌ی کاهش جهانی فعالیت‌های اقتصادی و سقوط تقاضای جهانی، به میزان قابل توجهی در ۲۰۰۹ کاهش یافت.

بازارهای نفت بر اثر کاهش فعالیت‌های جهانی، وقتی که بحرانی در بازار مسکن‌های رهنی پیش آمد، از سومین فصل سال ۲۰۰۸ تأثیر بیشتری پذیرفت. پس از رسدن به نقطه‌ی اوج ۱۴۳ دلار برای هر بشکه در ۱۱ جولای ۲۰۰۸، رکوردی که غیر قابل پیش بینی بود، قیمت نفت به بشکه‌ای ۳۸ دلار در پایان سپتامبر ۲۰۰۸ بر اثر کاهش تقاضای جهانی برای نفت از طرف اقتصادهای پیشرفته به خصوص ایالات متحده و ژاپن سقوط کرد. از آن پس، قیمت نفت از یک روند افزایشی تدریجی و آهسته برخوردار شد و در نیمه اول ۲۰۱۰ در محدوده‌ی ۷۵ تا ۸۰ دلار تثبیت شد. گرچه چشم انداز قیمت در آینده‌ی نزدیک بستگی به

تعامل بین عرضه و تقاضای جهانی دارد، انتظار می‌رود قیمت نفت با نجات از بحران افزایش بیشتری یابد. با در نظر گرفتن نگرانی‌هایی که درباره‌ی یک رشد مداوم و قابل اطمینان در دو سال آینده وجود دارد، بهبودی سریع قیمت نفت به سطح اواسط ۲۰۰۸ در کوتاه مدت کمتر محتمل است.

کاهش تقاضای جهانی، پایین آمدن قیمت کالاها، و کاهش اعتبارات بازار صادرات همگی به سقوط ناگهانی تجارت جهانی در ۲۰۰۹ منجر شد. و در نتیجه، تأثیر شدیدی بر موازنه حساب‌های جاری گذاشت. به همین دلیل، برخی از کشورها با کاهش درآمد صادراتی خود مواجه شدند، و ضربه شدیدی بر موازنه حساب‌های جاری آنها وارد آمد، گرچه برخی از کشورها واردات کمتری را به دلیل کاهش قیمت نفت و کالاهای دیگر تجربه کردند. به خصوص، کاهش قیمت مواد غذایی و نفت تأثیر معکوسی بر کشورهای صادر کننده گذاشت. بنابراین، می‌توان گفت که بحران جاری منجر به عدم توازن در حساب‌های جاری بسیاری از کشورها شد.

با در نظر گرفتن تمامی این توسعه‌ها و توجه به ضربات پیامد آن در اقتصاد جهانی، که بین سایر عوامل، به دلیل موج مداوم جهانی شدن و آزاد سازی اقتصاد جهانی بود، به نظر می‌رسد که کشورهای OIC از سایر کشورهای در حال توسعه در برابر تأثیرات منفی عدم ثبات در بازارهای مالی و نوسان‌های قیمتی بین‌المللی کالاها آسیب پذیرتر هستند. در این زمینه، مشاهده می‌شود که کشورهای OIC هنوز با تعدادی از چالش‌های عمده در ازدیاد توسعه اقتصادی و پیشرفت خود و افزایش ادغام در اقتصاد جهانی مواجه هستند.

با در نظر گرفتن چنین موقعیتی، «گزارش» روند موجود در شاخص‌های اصلی اقتصادی کشورهای عضو OIC را در دوره‌ی ۵ ساله ۲۰۰۵-۲۰۰۹ تحلیل می‌کند و عملکرد متوسط کشورهای OIC را، به عنوان یک گروه، با اقتصاد جهانی به عنوان یک کل و نیز با عملکرد متوسط کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه، که شامل برخی از کشورها یا گروه‌های منطقه‌ای می‌شود، مقایسه می‌نماید. «گزارش» همچنین برخی از چشم اندازها را برای تعدادی از شاخص‌های اقتصادی در سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ عرضه می‌کند. برای نیل به این هدف، «گزارش» تأثیر بحران مالی جاری جهانی و بحران اخیر غذایی را بر اقتصاد کشورهای در حال توسعه، از جمله اعضای OIC برجسته می‌کند.

در این شماره، «گزارش» بخش ویژه‌ای را به تحلیل موقعیت اخیر و نیز محدودیت‌ها

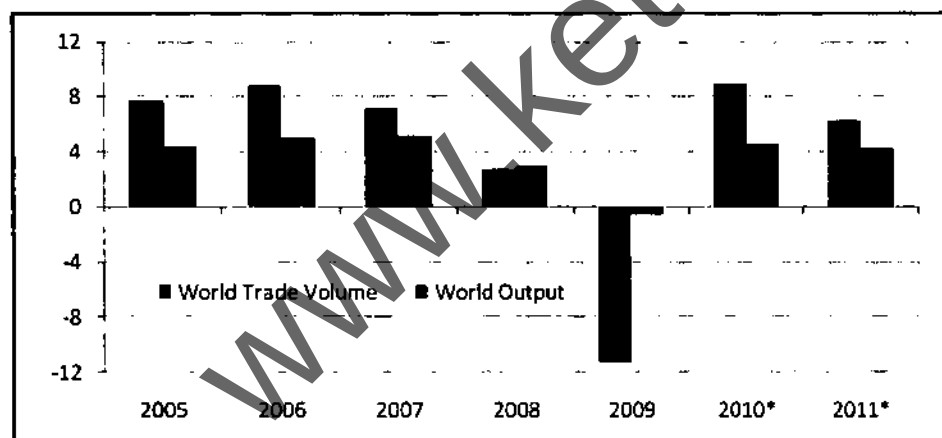
و چالش‌هایی که کشورهای عضو OIC در توسعه کشاورزی خود با آن مواجه هستند اختصاص می‌دهد. «گزارش» مباحث عمده مرتبط چون جمعیت کشاورزی و بهره‌گیری از زمین در کشاورزی، منابع آبی و استفاده از آنها در کشاورزی، تولید و بازردهی کشاورزی و تجارت محصولات کشاورزی را مورد نظر قرار می‌دهد. همچنین بر اهمیت افزایش سرمایه‌گذاری بین کشورهای OIC در بخش کشاورزی نظری انداخته می‌شود و برخی از سیاست‌های کاربردی برای تقویت تعاون در این حیطه‌های مهم پیشنهاد می‌شود.

در پایان، «گزارش» نتیجه‌گیری‌هایی را عرضه می‌کند که تعدادی از چالش‌های پیش روی کشورهای عضو OIC در تلاش برای پیشرفت و توسعه بیشتر اقتصادی را برجسته می‌کند. در پرتو این چالش‌ها، «گزارش» با مجموعه‌ای از توصیه‌ها، رهنمودهایی برای سیاست‌گذاری در جهت افزایش تلاش‌های توسعه کشورهای عضو OIC در سطوح ملی و تعاون بین کشورهای OIC عرضه می‌کند.

یک ضمیمه آماری، که شامل داده‌های اخیر درباره‌ی شاخص‌های عمده اقتصادی هر کدام از کشورهای عضو OIC است، پیوست این «گزارش» می‌باشد تا توسعه اخیر اقتصادی را در سطح کشورها به طور جداگانه به تصویر کشد.

۲. توسعه‌های اخیر در اقتصاد جهانی

پس از بهبود عمده‌ای که در فعالیت‌های اقتصاد جهانی در اوایل سده ۲۰۰۰ میلادی از بحران اقتصادی و مالی حاصل شد، اقتصاد جهانی با نرخ‌های نامتوازی رشد خود را از سر گرفت. تولید (ستاده) واقعی جهان نرخ بالایی از رشد معادل ۵/۲٪ در سال ۲۰۰۷ و نرخ رشد متوسط سالانه حدود ۴/۹٪ در دوره‌ی ۲۰۰۴-۲۰۰۷ را ثبت کرد.^۱ با این حال، چنین گرایی به طور ناگهانی در سال ۲۰۰۸ آهسته شد، که عمدتاً به دلیل رکود شدید در اقتصاد ایالات متحده بود که خود ناشی از سقوط بازار مسکن و متعاقب آن آشفتگی در بازارهای مالی بود. در نتیجه، رشد اقتصاد جهانی در ۲۰۰۸ به ۳٪ سقوط کرد، که متعاقب ۲/۲٪ کاهش از سطح ۲۰۰۷ بود. بیشتر از آن، تخمین زده می‌شود که اقتصاد جهانی در ۲۰۰۹ بر اثر بحران مالی دچار رکودی شود که عمیق‌ترین بحران پس از جنگ جهانی دوم است. در حال حاضر پیش‌بینی می‌شود که اقتصاد جهانی در ۲۰۱۰ با نرخ رشد تخمینی ۴/۶٪ به بهبودی دست یابد و این رشد با نرخ ۴/۳٪ در ۲۰۱۱ ادامه یابد (شکل ۲،۱).

شکل ۲،۱ رشد تولید واقعی جهانی و حجم تجارت (درصد)

منبع: جدول A.1 در ضمیمه آماری. پیش‌بینی

۸ داده‌های این بخش، شامل پیش‌بینی سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱، عمدتاً از پایگاه اطلاعاتی صندوق بین‌المللی پول IMF در آوریل ۲۰۱۰ به دست آمده است. نگاه کنید به جدول A.1 در ضمیمه آماری.